

ARQUEOREPORT

FULL INFORMATIU DEL GRUP D'ARQUEOLOGIA
"PELEGRÍ CASADES I GRAMATXES"
(Secció d'Història i Art)

Any 5

Núm. 13/48

Setembre 2015

ELS SORPRENENTS DÒLMENS DEL CAUCAS

A la regió del Caucas occidental, Rússia, no massa lluny de les ciutats de Tzelentzchik, Touapse, Novorossiysk i Sochi, hi ha una àrea de 12.000 quilòmetres quadrats, que s'estén en ambdós vessants de la muntanya, on hi ha centenars de dòlmens. La majoria presenten una estructura rectangular aixecada amb lloses de pedra, i amb una obertura a la seva façana principal. És una arquitectura prehistòrica construïda

amb una gran precisió. Alguns d'ells, per exemple, tenen una forma perfecta de 90° a les seves cantoneres, d'altres presenten una planta circular.

Segons els arqueòlegs, els dòlmens del Caucas es remunten al període arcaic que data entre els 4000 i 6000 anys enrere, però alguns investigadors creuen que són encara més antics, situant-los entre els 10.000 i 25.000 anys. Malgrat tot, els seus orígens són encara un misteri.

Tot i la seva varietat, els monuments caucàsics tenen fortes semblances amb els megàlits d'altres indrets

d'Europa i Àsia. Diverses hipòtesis han estat proposades per a explicar aquestes semblances i la construcció dels dòlmens en general, però el fenomen encara no està prou clar.

Els dòlmens es troben a l'àrea de Krasnodar, una ciutat russa ubicada prop del riu Kuban, uns 148 quilòmetres a l'est del Mar Negre. Actualment se'n coneixen uns 3000, però sovint se'n troben de nous. Desgraciadament, molts d'ells estan en molt mal estat doncs no hi ha un programa de manteniment ni de protecció contra el vandalisme.

L'arquitectura dels dòlmens és un tant limitada. En general s'insisteix en les plantes quadrades, trapezials, rectangular o circular. Tots els dòlmens presenten una espècie d'ull de bou tallat a les lloses de la seva façana principal. A la zona situada al davant de l'entrada, se suposa que hi hagué un espai dedicat als rituals, vorejat per parets amb pedres de grans dimensions. En ells s'hi ha trobat ceràmica de l'Edat del Bronze i del Ferro, restes humanes, eines de bronze i plata i preciosos ornaments de pedra.

Les decoracions en els dòlmens es limiten a dibuixar triangles verticals i també horitzontals, en ziga-zaga i cercles concèntrics. Una decoració molt comuna és la que trobem al damunt de "l'ull de bou", que sembla ser una llinda suportada per dues columnes. En alguns casos, s'hi troben gravats de forma fàl·lica.

Prop dels dòlmens també s'hi troben

objectes estranys, com grans boles de pedra, boles dobles i escultures d'animals. En alguns casos, és possible trobar unes estructures més complexes formades per un dolmen rectangular central i dos dòlmens laterals de forma circular. El que més crida l'atenció és que els conjunts foren construïts amb una perfecta harmonia amb el paisatge.

Un projecte a llarg termini per a la conservació i estudi dels dòlmens fou promogut i gestionat per l'Institut d'Estudis d'Història de l'Acadèmia de Ciències de Rússia.

